

Det
Sydfynske
Øhav

Nyhedsbrev nr. 23 - marts 2011

Nationalparkundersøgelsen Det Sydfynske Øhav

Kan en nationalpark skabe nye arbejdspladser og i så fald hvor mange? Spørgsmålet dukker op igen og igen i debatten om Nationalpark Det Sydfynske Øhav.

Nationalparkplanen er jo i offentlig høring indtil 31. marts, og til afklaring af spørgsmålet har formanden for styregruppen nedenstående redegørelse om nationalparkeres samfundsøkonomiske betydning i Tyskland og Storbritannien.

Den omtalte Niras-rapport kan læses/downloades på

<http://www.nationalparksydfyn.dk/index.php?page=111>

Hele nationalparkplanen ligger her: <http://www.nationalparksydfyn.dk/index.php?page=116>

Vil du aflevere et indlæg i høringen? Find og udfyld et skema

<http://www.nationalparksydfyn.dk/index.php?page=117>

Med venlig hilsen

Jette Purup

kommunikationskonsulent

Nationalparksekretariatet

Abildvej 5

5700 Svendborg

jette@nationalparksydfyn.dk

www.nationalparksydfyn.dk

NATIONALPARK: NY KRAFT TIL LOKALSAMFUNDET

Af Jørgen Otto Jørgensen, formand for styregruppen for nationalparkundersøgelsen Det Sydfynske Øhav og viceborgmester i Ærø Kommune

De fem kommuner omkring Det Sydfynske Øhav hører i øjeblikket borgernes mening om planen om at etablere en nationalpark i området, så kommunalbestyrelserne lidt senere på året kan træffe beslutningen på et oplyst grundlag.

Kun områder, som med nationale briller rummer særlig natur og landskaber, kan blive nationalpark. Udpegningen er altså en slags national mærkning af, at området har noget særligt.

Sekretariat for Nationalparkundersøgelsen

Abildvej 5A, 2. th. DK-5700 Svendborg Tel. +45 6223 3045 post@nationalparksydfyn.dk www.nationalparksydfyn.dk

Nationalparkprojektet er igangsat af:

og støttet af:

I en dansk nationalpark skal man arbejde på at bevare og styrke naturen. Nationalparkens investeringer skal øge den biologiske mangfoldighed. Kommer der ikke med nationalparken flere fugle, planter og dyr, kan man roligt sige, at nationalparken ikke har levet op til sit formål.

Samme mål gør sig gældende for vores kulturarv og friluftsliv. Også her skal nationalparken gøre en positiv forskel.

Det sydfynske område rummer disse herlighedsværdier, og det seneste års arbejde i borgergrupper har affødt et hav af ideer der, hvis de realiseres, vil skabe bedre forhold for både dyr og mennesker. Helt i lovens ånd.

Det særlige ved de danske nationalparker er, at de har et fjerde formål skrevet ind i loven – altså ud over naturen, kulturarven og friluftslivet. De skal nemlig udvikle det lokale erhvervsliv, dvs. bidrage til øget beskæftigelse. En mulighed, som tre andre mere eller mindre udkantsområder i Danmark har takket ja til – nemlig Vadehavet, Mols Bjerger og Thy.

Men hvordan vil det så gå med erhvervsudviklingen, hvis vi får en nationalpark? Spørgsmålet fylder meget i høringen. Hvorvidt det skyldes, at alle er enige i de tre førstnævnte formål eller at folk finder netop det spørgsmål vigtigst, ved jeg ikke.

Op og ned på tallene

Mange tal flyver gennem luften, lige fra at nationalparken vil bevirke færre arbejdspladser til at den kan skabe 1200 arbejdspladser på seks år. Hvad er op og ned på disse tal?

I nationalparkplanen, som nu er i høring, er der opstillet et mål: Nationalparken skal skabe 1.000 nye job i området over 10 år. Hovedparten af disse job vil komme inden for turisterhvervet, men også nationalparkens stimulering af lokal produktion af specialfødevarer og nicheprodukter mv. vil skabe nye job. Disse job skabes jo ikke alene af nationalparkens egne investeringer. De kommer også i kraft af, at private investorer ser nye muligheder for at udvikle deres virksomhed og dermed investerer i området - lige fra campingpladsen til den store økologiske landmand.

Hvad er så baggrunden for målene? En god og sund måde at få en kvalificeret vurdering af nationalparkens betydning er at kigge på erfaringer fra andre nationalparker.

Erfaringer fra Storbritannien og Tyskland

De britiske nationalparker er næsten en tro kopi af den danske model med landbrug, byer osv. inde i nationalparkerne. De tyske nationalparker er normalt delt i zoner, som spænder fra rene uberørte naturområder til deciderede kulturlandskaber.

Nationalparken tættest på os er Nationalpark Wattenmeer i Schleswig - Holsten lige syd for grænsen. Den består næsten udelukkende af vand, vader og marsk, og universitetsstudier viser, at den trækker folk til.

Via et veludbygget partnerskab mellem nationalparken og det private erhvervsliv om markedsføring, formidling og produktudvikling kan den besøgende da også opleve en masse i nationalparken.

Guider, hvoraf langt hovedparten er private virksomheder og foreninger, arrangerer årligt 5000 guidede ture med cirka 100.000 gæster. Et samarbejde mellem private både og nationalparken sender årligt 20.000 mennesker på guidet rundfart på vandet.

Over 200.000 besøger hvert år nationalparkens primære informationscenter, mens godt 700.000 besøger de decentrale informationscentre og skaber liv i lokalområderne langs kysten.

Disse faktiske tal kan ikke overføres direkte til Det Sydfynske Øhav, da de naturligvis afhænger af nationalparkens størrelse - Wattenmeer er cirka dobbelt så stor som den sydfynske - men også af faktorer som nærhed til store byer.

Det er derfor særligt interessant at kigge på relative tal: En undersøgelse fra 2003 viser, at for 11% af gæsterne i denne nationalpark har områdets status som nationalpark haft afgørende betydning for deres besøg. 14 % svarer, at nationalparken har haft en stor betydning, 18 % svarer lille betydning, mens 57 % siger, at det var uden betydning.

I en anden og noget større undersøgelse i seks andre tyske nationalparker bekræftes tendensen. Her havde mellem 11% og 46 % af de besøgende en særlig præference for området pga. dets nationalparkstatus. Undersøgelsen viser også, at besøgende med en særlig præference for nationalparken bliver længere i området end folk, der ikke har denne præference.

Heldigvis viser tyske undersøgelser også, at de lokale beboere er glade for deres nationalparker. Lige syd for grænsen svarer 33 %, at de er stolte af nationalparken, 56 % svarer at nationalparken "er vigtig for mig", 6 % finder den ligegyldig og 4 % finder den direkte negativ.

Så disse undersøgelser viser, at turister søger hen til tyske nationalparker. Både turister og lokale værdsætter, at nationalparken gør en særlig indsats for områdets natur og kulturarv og giver dem nye oplevelsesmuligheder.

I Storbritannien er også foretaget en række undersøgelser, der viser, at nationalparkområderne tiltrækker folk. En af de største handler om de tre walisiske nationalparkeres værdi for den lokale økonomi.

I de tre nationalparker findes i alt 43.000 job. 12.000 af jobbene relaterer sig direkte til naturen i nationalparken. Godt en fjerdedel ligger i landbrug og skovbrug. De resterende 9000 findes primært inden for turisme - overnatning, friluftaktiviteter mv. Her er kun medregnet job inden for eksempelvis turistbranchen som kan henføres til, at turisten kommer i området pga. naturen.

Efter kvalitative interviews med turister nævner forskerne, at turisten opfatter udpegningen til nationalpark som "en garanti for kvalitet".

Forskerne konkluderer: Nationalparkens beskyttelsesrolle opfattes normalt som en begrænsning for udviklingen. Denne forskning viser imidlertid, at de tre nationalparker bidrager signifikant til en regional økonomi og endda til den walisiske økonomi.

Den skotske nationalpark Cairngorms National Park blev etableret i 2003, og herfra findes studier

af betydningen siden oprettelsen. Parken ligger i et yderområde og rummer nogle af Skotlands fjernest beliggende lokalsamfund.

I parken bor godt 17.000 hvoraf 11.000 er i beskæftigelse. Siden oprettelsen er der skabt 13 % flere job i parken, svarende til 1000 arbejdspladser, primært inden for turisme og detailhandel. Arbejdsløsheden er faldet fra 300 til 200 personer, selv her efter finanskrisen. Huse koster 130 % af det skotske gennemsnit. Fra 2001 til 2007 er befolkningen vokset med 885 personer, hvert år flytter cirka 200 personer til området, mens godt 50 personer fraflyttede i 2001. Unge familier flytter tidligere tilbage til området end det skotske gennemsnit. I 2040 forventes 20.000 at bo i nationalparken.

Fra England findes undersøgelser af tre nationalparker i Humber og Yorkshire-regionen. Der bor tilsammen 64.000 mennesker.

Parkernes virksomheder har 34.000 job og omsætter for cirka 1,8 mia. pund. Over halvdelen af disse virksomheder mener, at nationalparkudpegningen har en positiv indvirkning på deres virksomhed.

I de omkringliggende byer lige uden for nationalparken svarer godt 40 % af 100 adspurgte virksomheder, at nærheden til nationalparken var årsagen til, at de startede virksomheden netop her. Turisterne i nationalparken understøtter 12.000 job i regionen. Huspriserne i nationalparkerne ligger over gennemsnittet for regionen og tilstødende områder.

Niras-rapporten

Den såkaldte Niras-rapport kigger på erfaringer fra udlandet og vurderer, hvad de vil betyde for Sydfyn. Niras vurderer, at en nationalpark, der formår at samarbejde og igangsætte nye initiativer, vil kunne skabe en vækst i turisterhvervet på 3,2 % per år i seks år. Denne stigning giver 900.000 flere turistedøgn fordelt i hele området. Nogle kommer i én dag, andre i 14. Så det svarer til måske 130.000 mennesker - børn som gamle.

Niras bruger de officielle tal fra Danmarks Statistik omkring døgnforbrug, omsætning per beskæftigede mv. og beregner, at det giver 1200 nye job over seks år. Jobbene er alene resultatet af stigningen i antal turistedøgn på 3,2 %/år i seks år.

Rapporten indgår som input fra det langvarige arbejde med nationalparken - sammen med fem andre faglige rapporter og fire arbejdsgrupperapporter. Den nuværende plans mål er at skabe 1000 nye arbejdspladser over 10 år – og ikke kun baseret på turisme.

Nationalparken løser ikke alle de udfordringer, vi har i området. Men den er et godt bud på et konkret initiativ, vi kan tage for selv at handle på vores udfordringer.

Men nationalparken er også meget mere end nye arbejdspladser. Den skal også være med til at bevare og udvikle vores natur, kulturarv og muligheden for at opleve den. Kvalitetsstemplet nationalpark skal gøre os endnu mere stolte af vores smukke område. Om det er en rigere natur, en styrkelse af kulturarven eller nye muligheder for erhvervslivet, der tæller mest, er nok forskelligt fra borger til borger. Nationalparkens styrke ligger i, at den kan tilgodese begge interesser.